

DE WARE ZIN VAN ONS ZIJN

Studie

VAN GENESIS tot en met OPENBARING

STUDIE 5

Het hoe en wat van de schepping - *vervolg*

INLEIDING

Voor de grondlegging der wereld (in *de eeuwen her* - zie navolgende tekening, vgl. **Psalm 90:2**) had de Drie-enig God een voornemen in relatie tot Zijn Zoon: de schepping van de mens (**Ef. 1:4, 5**). Het besluit daartoe is, zoals we hiervoor zagen, genomen vanuit overleg binnen de Drie-eenheid: En God (*Elohim*) zeide: Laat **Ons** mensen maken naar **ons** beeld, als **onze** gelijkenis (**Gen. 1:26**). De uitvoering van dit voornemen waarbij de Drie-enig God was betrokken - Vader, Zoon en Geest - liep in eerste instantie uit op een verwoesting: In den beginne schiep God de hemelen en de aarde en de aarde **werd** woest en ledig ('werd' is, zoals eerder bleek, een letterlijke vertaling vanuit de grondtekst van **Gen. 1:1 en 2**. Het 'in den beginne', de start van de uitvoering van het interne overleg, is in de tekening aangegeven met een **vette** punt. Het uitlopen op verwoesting, het 'woest en ledig worden' is aangegeven met een bliksemschicht.)

Voor aan de hand Bijbelgegevens in te gaan op wat er gebeurd kan zijn, en nader in te gaan op het aansluitend gevolg van 'het broeden van Gods Geest over de wateren' (**Gen. 2:2**), is het goed om in relatie hiermee het in de vorige studie genoemde nieuwtestamentische verslag van de schepping nog eens zorgvuldig door te lezen - **Johannes 1:1-18**.

Johannes 1

Het vleesgeworden Woord

1 In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. 2 Dit was in den beginne bij God. 3 Alle dingen zijn door het Woord geworden en zonder dit is geen ding geworden, dat geworden is. 4 In het Woord was leven en het leven was het licht der mensen; 5 en het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet gegrepen. 6 Er trad een mens op, van God gezonden, wiens naam was Johannes; 7 deze kwam als getuige om van het licht te getuigen, opdat allen door hem geloven zouden. 8 Hij was het licht niet, maar was om te getuigen van het licht. 9 Het

waarachtige licht, dat ieder mens verlicht, was komende in de wereld. 10 Hij was in de wereld, en de wereld is door Hem geworden, en de wereld heeft Hem niet gekend. 11 Hij kwam tot het zijne, en de zijnen hebben Hem niet aangenomen. 12 Doch allen, die Hem aangenomen hebben, hun heeft Hij macht gegeven om kinderen Gods te worden, hun, die in zijn naam geloven; 13 die niet uit bloed, noch uit de wil des vlezes, noch uit de wil eens mans, doch uit God geboren zijn. 14 Het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van de eniggeborene des Vaders, vol van genade en waarheid. 15 Johannes heeft van Hem getuigd en heeft geroepen, zeggende: Deze was het, van wie ik zeide: Die na mij komt, is vóór mij geweest, want Hij was eer dan ik. 16 Immers uit zijn volheid hebben wij allen ontvangen zelfs genade op genade; 17 want de wet is door Mozes gegeven, de genade en de waarheid zijn door Jezus Christus gekomen. 18 Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, die aan de boezem des Vaders is, die heeft Hem doen kennen.

Enkele **vragen** naar aanleiding van dit gedeelte:

1. Hoe is volgens dit Bijbelgedeelte alles ontstaan?
2. Is er volgens Johannes ook maar iets van de schepping op een andere wijze ontstaan?
3. Zegt het antwoord op de twee vorige vragen ons ook iets met betrekking tot het fenomeen 'evolutie' en/of 'intelligent design'?
4. Zegt het antwoord iets met betrekking tot de verhouding 'Woord' en 'daad'? Licht toe.
5. Hoe is de verhouding 'Woord' en 'leven'?
6. Zou hier ruimte zijn voor 'adem', de Ruach JHWH? Licht toe.
7. Hoe is de verhouding 'Woord' en God?
8. Hoe is de verhouding met betrekking tot de Drie-eenheid (zie ook het slot van Joh. 17:24)?
9. Hoe wordt het Woord met betrekking tot de mens omschreven?
10. Wat wil het zeggen dat 'het licht' vanaf **vers 5** gepersonifieerd wordt? Lees **Johannes 8:12** (vgl. ook **Mattheüs 4:16**, **Johannes 9:5**, **12:35** en **46** en **Openb. 21:22** en **22:5**).
11. Is een relatie tussen de Zoon van God als het Licht der wereld - en wat er met betrekking tot het licht (en de schepping) in deze perikoop wordt gezegd - en **Genesis 1:3** mogelijk (vgl. de in vraag 10 aangehaalde verzen uit Openbaring)?
12. Wat wordt er met 'duisternis' in **vers 5** bedoeld en kan er een relatie zijn met 'duisternis' in Genesis **1:2 en 4** (vgl. hier ook het in vraag 10 aangehaalde **Johannes 12:35** - welke betekenis heeft 'duisternis' daar)?

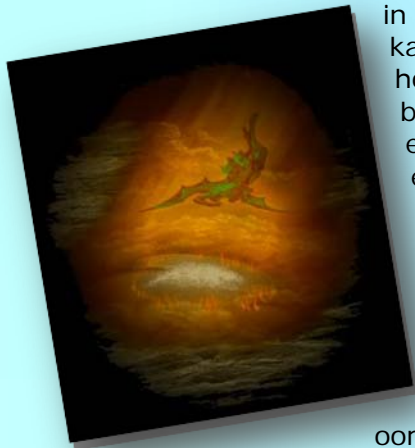
...en de aarde werd woest en ledig en duisternis lag op de vloed...

Vanuit **Johannes 1:1-18**, en in het bijzonder **vers 5**, zijn in relatie tot de letterlijke vertaling van **Genesis 1:2**: *en de aarde werd woest en ledig* de volgende Schriftgedeelten (rekening houdend met wat in de vorige studie is aangehaald vanuit **Jesaja 45:18**) verhelderend:

Jesaja 14:12 en verder (let vooral eens op **vers 17** *die de wereld tot een woestijn maakte*) en Ezechiël **28:11-19**. Beide tekstgedeelten suggereren (in overeenstemming met Johannes 1:5) dat er een strijd

is geweest tussen 'Licht' en donker. Het is Joost van den Vondel die deze gebeurtenis in zijn stuk 'Lucifer' heeft weergegeven. Het het voornemen van God om de mens te maken in relatie tot Zijn Zoon, heeft tot een opstand tegen God geleid van de kant van een engel die een hoge positie bekleedde - Lucifer. Zelfs in de hof van Eden was deze engel een bijzondere functie toebedeeld: een beschuttende cherub. (In Job wordt vermeld dat de belangrijke engelen (morgensterren) juichten - **Job 38:4-7**.) Een deel van de engelenmacht is Lucifer in zijn opstand gevolgd. De Bijbel spreekt over gevallen engelen, engelen die aan hun oorsprong ontrouw zijn geworden (**Judas vers 6**). Vgl. verder **Job 4:18**, **Mattheüs 25:41**, **Openbaring 12:4** en **9**.

Openbaring 12:4 spreekt er van dat 1/3 van de engelen de duivel in zijn opstand is gevolgd. Over de strijd die er is geweest tussen het moment van **Genesis 1:1** en van **Genesis 1:2** zwijgt de Bijbel verder. Boeiend is hierbij de volgende tekst: **Jesaja 24:1** dat een oordeel van God aangeeft dat, in lijn met de strijd tegen de duivel, nog zal plaatsvinden en waarbij nadrukkelijk het 'woest en ledig' naar voren komen.

Dit gedeelte bepaalt bij het einde der tijden, als de duivel definitief door God wordt aangepakt. Zie ook **Jesaja 34:11** waar beide begrippen 'woest' en 'ledig' opnieuw aan de orde komen in relatie met het oordeel. Wat te denken van **Jeremia 4:23**? Teksten die duidelijk de strijd bedoelen tussen het Licht en het donker. Vanuit deze gegevens is het plotselinge verschijnen van hem in de gedaante van de slang (**Genesis 3:1 e.v.**) te verklaren.

Het duister doorbroken

Genesis 1:3 En God zeide: Er zij licht; en er was licht.

Dat het hier om meer gaat dan zoals sommigen beweren 'het oerlicht', blijkt wel uit de aanduiding van de dag in al direct **vers 5**:

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest: de eerste dag.

Zoals eerder aangegeven is 'dag' hier niet te duiden op de manier zoals wij 'dag' duiden - een etmaal, ofwel 24 uren, bestaande uit vier dagdelen: ochtend, middag, avond en nacht. Een dag is verbonden aan zonsopgang en zonsondergang, terwijl dit verbonden is aan de tijd die de aarde nodig heeft voor een omwenteling om de aardas ten opzichte van een referentiepunt. Hier in vers vijf is daar zeker nog geen sprake van. Beter is het hier te denken aan de Bijbels uitspraak dat een dag is als 1000 jaar en 1000 jaar als een dag (**2 Petrus 3:8**).

Vanuit het eerste hoofdstuk van Johannes wordt het duidelijk dat de duivel een grens is gesteld. Hoe opmerkelijk dat 'dag' en 'nacht' in Gods Woord ook vaak in die zin - 'Licht' versus 'duisternis' worden opgevat. Is het niet treffend dat in **Genesis 1:3** de dag pas 'dag' heet als de morgen het van de avond en nacht heeft gewonnen, Het Licht van het duister? Wordt hier niet de werkelijkheid zichtbaar van **Johannes 1:5** *...en het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet gegrepen?* Heeft God daartoe de mens niet gedacht en gewild (**Col. 1:12** en **13**): voor het Licht dat Jezus Christus is?

Vanuit het overwinnend Licht (vgl. het slot van **Hebr. 1:2** en **Col. 1:15-17**) komt het tot uiteindelijk de climax van de schepping:

De schepping van de mens

Wordt bij de schepping van plant en dier gesproken over het geschapen worden/zijn 'naar hun aard' (**Gen. 1:11, 12, 21, 24 en 25**), bij de mens wordt nadrukkelijk gesproken over het geschapen worden/zijn van de mens 'naar zijn beeld' (**Gen. 1:27**). Daarmee is de schepping van de mens van een totaal andere orde dan de schepping van al het overige.

De mens heet als enige van heel de schepping 'beelddrager van God', hij draagt Gods handtekening. Wat dit inhoudt komt in de volgende studie naar voren. Voor nu willen we

tot slot van deze studie het scheppingsproces van de mens nader bekijken. Dit proces staat niet in **Genesis 1** te lezen, maar vinden kort en bondig opgetekend in **Genesis 2:7** waar staat: *toen formeerde de HERE God de mens van stof uit de aardbodem en blies de levensadem in zijn neus; alzo werd de mens tot een levend wezen.*

In tegenstelling tot de idee dat er twee (sommigen beweren drie) verschillende scheppingsverhalen in de Bijbel staan opgetekend, is er in **Genesis 2** eerder sprake van een *inzoomen* op de schepping van de mens en vervolgens zijn omgeving.

Hoewel uit **Genesis 2:19** valt op te maken dat ook het gedierte van het veld en de vogels des hemels uit de aardbodem zijn gevormd, is er daarbij één bijzonder verschil ten aanzien van de schepping uit de aardbodem van de mens waar te nemen. Er is bij de schepping van het gedierte van het veld en het gevogelte des hemels geen sprake van, zoals bij de mens, het inblazen door God van Diens levens adem - waardoor de mens uiteindelijk tot een *levend wezen* werd. De grondtekst spreekt in plaats van *levend wezen* over *levende ziel*. En daarmee raken we een levensgroot verschil tussen de mens en de rest van al het geschapene. Met betrekking tot het overige geschapene (planten, bomen etc. tot en met de bewoners van de zee) hier geldt dat God spreekt/gebiedt en het is er (**Psalms 33:9**) en Hij schiep daarbij vanuit het niets - het zichtbare is niet ontstaan uit het waarneembare (**Hebr. 11:3** - let op hoe ook hier duidelijk de relatie tussen

schepping en Woord naar voren komt.

Zie ook **Rom. 4:17** het slot). Dit toont Gods grootheid. De onderscheiden schepping onderstreept niet alleen het verschil tussen de mens en de rest van het geschapene, maar het geheel laat ook zien dat ze uitdrukkelijk los van elkaar staan. De mens is zo niet een hogere trap in een evolutieproces te noemen.

De mens blijkt volgens **Genesis 2:7** een driedeling en daarmee raken we gedeeltelijk het inhoudelijke van het 'naar Zijn beeld en gelijkenis'. God nam:

1. stof uit de aardbodem - **lichaam**,
- 2 blies in het daaruit gevormde (in de neus) Zijn levensadem - **geest** en
- 3 het samenvoegen van deze 'elementen' maakte de mens tot een *levende*

ziel. De ziel blijkt vanuit Bijbelse gegevens het IK, de persoonlijkheid, de identiteit. Maar daarover later meer.

In de volgende studie worden bij het tot nu toe behandelde enkele belangrijke kanttekeningen gemaakt.

Voor vragen of reacties wordt verwezen naar de mogelijkheid tot contact zoals aangegeven op de site.

